# Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

| | |
|---|---|
| Jaartal + zaaknummer | : 2024 (2023-098232) |
| Raadsvergadering d.d. | : 21 maart 2024 |
| Portefeuillehouder | : H. Jouta |
| Programma | : (6) Iepenbiere Romte |
| Programmaonderdeel | : Openbaar groen |
| Naam opsteller | : J. Klimp (j.klimp@noardeastfryslan.nl) |
| Onderwerp | : Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 |
| Begrotingswijziging | : Begrotingswijziging |

## Voorgesteld raadsbesluit

De bijgaande Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 vast te stellen.

## Inleiding

Bomen spelen in onze groene leefomgeving een belangrijke rol. De grote diversiteit in boomsoorten en variëteiten is een kernkwaliteit voor de gemeente. Een hoogwaardig bomenbestand dat een duurzame bijdrage levert aan de ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit en recht doet aan het groene imago waar de gemeente naar streeft. Duurzaam behoud van de groene signatuur staat voorop. De Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 ondersteunt dit beleid.

In het raadsvoorstel van 25 juni 2020 (zaaknummer 2018-Z75757) is opgenomen: *Voor wat betreft de bepalingen omtrent het vellen van houtopstanden is gekozen om deze niet op te nemen in de APV. De keuze wordt gemaakt om hier niet langer een vergunningplicht in het leven te roepen (conform de huidige situatie in Dongeradeel), waardoor een regeling niet nodig is. De APV voor Noardeast-Fryslân zal nog wel een bepaling over bestrijding van de iepziekte bevatten.*

In de raadsvergadering van 9 juni 2022 zijn 2 moties aangenomen, te weten: Motie 2022-128910 Bescherming beeldbepalende bomen en Motie 2022-129490 Bomenverordening-geen leges heffen. Met het opstellen van de Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 is rekening gehouden met deze moties.

## Beoogd effect

Met de vaststelling van de Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 zijn inheemse bomen vanaf een diameter vanaf 30 cm, de monumentale bomen en waardevolle houtopstanden in gemeentelijk beheer en in bezit van andere zaakgerechtigden (zogenoemde particuliere bomen) beschermd.

## Argumenten

***1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid en verbetert de huidige thematiek rondom bomen.***

Het opstellen van een bomenverordening past binnen de ambities om het structureel beleid op orde te hebben. De tekortkomingen in het beleid, betreffende beleidsregels over de gang van zaken bij situaties die zich voordoen bij bezit van bomen (met een bijzondere status), worden opgelost met de Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 en het toepassen van de nadere regels.

In de Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 is de bescherming van bomen en hun functies geregeld, doordat voor het kappen van bomen allereerst een omgevingsvergunning nodig is. Daarbij kan ook nog worden gezorgd voor herplant van de te kappen bomen (compensatieplicht). De verordening bevat regels over hoe wordt omgegaan met overlast door bomen, de compensatieplicht bij kap, de indieningvereisten bij een vergunningaanvraag, de beoordeling (weigeringsgronden) van een kapaanvraag en het aanbrengen van verlichting in bomen.

***1.2 De gemeente wil de regie houden over het bomenbestand binnen de gemeente.***

De gemeente bepaalt als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte hoe deze er uit komt te zien. Bomen zijn beeldbepalend voor de uitstraling van een gebied. Om grip te houden op het beeld in de openbare ruimte en de staat van het bomenbestand is een bomenverordening met duidelijke regels over het wel of niet noodzakelijk zijn van een kapvergunning onmisbaar.

***1.3 De kapaanvragen moeten op basis van het juiste afwegingskader kunnen worden beoordeeld.***
De Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024 dient als kader met heldere omschrijving van de regels en afspraken die ervoor zorgen dat het gemeentelijk bomenbestand beschermd wordt.

***1.4 Het heffen van leges kan het draagvlak voor een vergunningaanvraag ondermijnen.***
Het is voordeliger voor inwoners om geen leges te heffen op een kapaanvraag. Hierdoor zullen mensen sneller een aanvraag doen en zal er minder illegaal worden gekapt. De gemeente kan hierdoor een beter overzicht en meer grip houden op de staat van het bomenbestand in de gemeente.

***1.5 De afdeling Gemeentewurk is deskundig op het gebied van de gemeentelijke houtopstand.***
Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de bomen zijn het beste op de hoogte van de stand van zaken. Zij kunnen advies geven in complexe situaties.

***1.6 De kosten van de beoordeling van de kapvergunningen zijn lager wanneer deze worden behandeld door team Behear in plaats van team Economy & Omjouwing.***
De mensen die verantwoordelijk zijn voor de bomen zijn het beste op de hoogte van de staat van de bomen. Zij zullen hierdoor minder tijd nodig hebben om de situatie te toetsen aan de vergunningsvoorwaarden.

## Kanttekeningen en risico's

*1.1 Ondanks dat per januari 2024 de Omgevingswet in werking treedt, vormt dit geen belemmering voor besluitvorming bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024.*
Het is toegestaan dat ook na 1 januari 2024 aparte verordeningen door de gemeenteraad worden vastgesteld, mits de regelgeving voor 2032 in het omgevingsplan is opgenomen.

Idealiter zouden vanaf januari 2024 alle regels rondom de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in het gemeentelijk omgevingsplan. Hier zouden ook regels omtrent bomen in thuis horen. Echter dit vraagt nog om een langer tijdspad van omzetten en harmoniseren.

*1.2 Mogelijk ontstaat weerstand vanuit (enkele) particulieren die wel/niet op de lijst met beschermde bomen willen staan.*
De lijst maakt een selectie van bomen. Een selectie betekent echter ook dat er bomen buiten de lijst vallen. Het kan zijn dat particulieren van mening zijn dat een boom wel of niet op de lijst hoort. Door duidelijke selectiecriteria te hanteren, kan de gemeente particuliere boomeigenaren uitleggen waarom een boom wel of niet op de lijst komt te staan.

*1.3 Huidige bomen staan mogelijk niet allemaal correct op kaart in het beheersysteem.*
Het komt voor dat mutaties binnen het groen niet gestructureerd worden bijgehouden binnen het beheersysteem. Redenen hiervoor kunnen zijn: miscommunicatie, wisseling van beheersysteem, doorstroom van personeel, tekorten in personeel etc. Sommige van deze redenen komen voort uit overmacht. Het periodiek actualiseren van data in het beheersysteem is daarom voortdurend van belang.

## Financiën

Binnen de gemeentelijke begroting is vanaf het jaar 2023 een structureel budget van € 30.000,- beschikbaar gesteld voor de instandhouding en onderhouden van beeldbepalende en monumentale bomen van particulieren. Natuur- en landschapsbescherming, grootboeknummer 6507040 kostensoort 43600 (met dekking bestemmingsreserve).

Vanaf 2023 is een structureel inhuurbudget van € 30.000,- voor de extra inzet personeel voor de kapvergunningen opgenomen. Grootboeknummer 5010660 kostensoort 35100.

## Vervolg en planning

Vaststelling bomenverordening 1e kwartaal 2024 door de raad.
Opstellen lijst monumentale en waardevolle bomen 2e kwartaal 2024.
Vaststellen lijst monumentale en waardevolle bomen 3e kwartaal 2024 door college.
Opstellen Nadere regels 1e kwartaal 2024.
Vastsellen Nadere regels 2e kwartaal 2024 door college.

## Communicatie + Participatie

Belangrijk is ook de inwoners hierover in te lichten via de reguliere kanalen.

**Bijlagen**

- Raadsbesluit: Bomenverordening Noardeast-Fryslân 2024.

Dokkum, 13 februari 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer